

Αριθμός 5796

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2009
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

(Διόρθωση της Απόφασης του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων με αριθμό 348 και ημερομηνία 14.11.2013, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με Αριθμό 5550 και ημερομηνία 22.11.2013 στη σελ. 4589)

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περι Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 31 Οκτωβρίου 2013 κοινοποιήθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής η ΑΗΚ»), ως Αρμόδια Αρχή, προσχέδιο νέου μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ» (εφεξής το «Μέτρο»). Το Μέτρο αντικαθιστά ομότιπλο με ίδιο περιεχόμενο καθεστώς ενισχύσεων το οποίο είχε εγκριθεί με την Απόφαση του Εφόρου με αριθμό 293 και ημερομηνία 6 Ιουνίου 2008¹, η ισχύς του οποίου λήγει στις 31.12.2013. Το Μέτρο εγκρίθηκε με την Απόφαση του Εφόρου με αριθμό 348 και ημερομηνία 14 Νοεμβρίου 2013² (εφεξής η «Απόφαση με αρ. 348»).

Η παρούσα Απόφαση αποτελεί διόρθωση της Απόφασης με αρ. 348 κατά το ότι αφαιρεί από αυτήν κατηγορίες δικαιούχων (και τις αναφορές οι οποίες αφορούν σ' αυτές) οι οποίες περιελήφθησαν σε αυτήν εκ παραδρομής. Συγκεκριμένα, κατά τη Διυπουργική Συνάντηση για το Μέτρο που πραγματοποιήθηκε στις 4.7.2013 αποφασίστηκε όπως δικαιούχοι του Μέρου θα συνεχίσουν να είναι μόνο όσοι εμπίπτουν στις κατηγορίες δικαιούχων 2(δ) (i), 2 (δ) (ii) και 2 (ε) του υφιστάμενου Μέρου, όπως αυτές δηλαδή παρατίθενται στους Κανονισμούς δυνάμει του άρθρου 44 του περι Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμου (Κ.Δ.Π. 286/2008³). Ωστόσο, η πρόνοια αυτή δεν περιελήφθηκε στην Απόφαση με αρ. 348. Η προειρηθείσα διόρθωση αποσκοπεί στην προσαρμογή της Απόφασης με αρ. 348 με βάση την πρόνοια αυτή. Κατά τα λοιπά δε διαφοροποιείται η Απόφαση με αρ. 348 ως προς την αξιολόγηση, με βάση το άρθρο 9 Α (α) του Νόμου. Ωστόσο, για σκοπούς σαφήνειας η Απόφαση με αρ. 348 επαναλαμβάνεται κατάλληλα προσαρμοσμένη σύμφωνα με την πρόνοια αυτή.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος Μέρου είναι η ΑΗΚ.

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέρου

Ο στόχος του κοινοποιηθέντος Μέρου είναι η συνέχιση του Σχεδίου Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ το οποίο βασίζεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, όπως αυτό οριοθετείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005⁴. Συγκεκριμένα το Μέτρο αφορά την παροχή κινήτρων για εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων σε υποστατικά στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή στον τομέα της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται (i) στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης⁵ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001⁶ (εφεξής ο «Κανονισμός 1857/2006») και (ii) στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις⁷ (εφεξής ο «Κανονισμός 70/2001»), όπως έχει τροποποιηθεί. Με την αντικατάσταση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 13.6.2008, Αρ. 4194, σ. 3773.

² Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 22.11.2013, Αρ. 5550, σ. 4589.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 18.7.2008, Αρ. 4292, σ. 2196

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 277 της 21.10.2005, σ. 1.

⁵ Την 1^η Δεκεμβρίου 2009 τα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν από τα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Τα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ και τα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ είναι κατά βάση ταυτοσημα. Στο πλαίσιο της παρούσας Απόφασης οι παραπομπές στα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ εκλαμβάνονται ως παραπομπές στα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ, κατά περίπτωση.

⁶ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

⁷ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 10 της 13.1.2001, σ. 33.

Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ (Γενικός Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) (εφεξής ο «Κανονισμός 800/2008»)⁸ το Μέτρο δε χρειάστηκε να προσαρμοστεί καθότι ήταν ήδη συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008 και ειδικότερα με το άρθρο 15 του εν λόγω Κανονισμού (Ενισχύσεις προς ΜΜΕ για επενδύσεις και απασχόληση).

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

(Α) Δικαιούχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου θα είναι, με βάση την προειρηθείσα απόφαση της Διυπουργικής Συνάντησης για το Μέτρο που πραγματοποιήθηκε στις 4.7.2013, μόνο όσοι εμπήτουν στις κατηγορίες 2(δ) (i), 2 (δ) (ii) και 2 (ε) του άρθρου (2) Δικαιούχοι αιτητές των Κανονισμών δυνάμει του άρθρου 44 του περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμου (Κ.Δ.Π. 286/2008⁹). Οι δικαιούχοι, πρέπει να είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα να μην ξεπερνούν την ηλικία των 70 ετών (εκτός εξαιρετικών μόνο περιπτώσεων που καθορίζονται στην παράγραφο (δ) του Κεφαλαίου ΙΧ του Μέτρου και κατόπιν έγκρισης του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας). Επίσης πρέπει να πληρούν όλα τα υπόλοιπα κριτήρια του Κεφαλαίου ΙΧ ανάλογα με την περίπτωση. Το Μέτρο θα εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές της Κύπρου, όπως αυτές καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013, στις οποίες ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(Β) Δε δύνανται να είναι δικαιούχοι για συμμετοχή στο Μέτρο:

- (i) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·
- (ii) επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων¹⁰, και
- (iii) ερασιτεχνικές ή εμπορικές εκτροφές μη παραγωγικών ζώων (π.χ. σκύλων, γάτων, πτηνών κλπ). Δεν περιλαμβάνονται επίσης στους δικαιούχους όσοι δεν έχουν τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις για συστήματα επεξεργασίας λυμάτων ή βελτίωσης της ποιότητας του νερού (π.χ. αντίστροφη όσμωση).

(δ) Κριτήρια

Η καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία για την εφαρμογή του Μέτρου είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στο επίπεδο των Επαρχιακών Γεωργικών Λειτουργιών πρωτοβάθμια και στο επίπεδο της Επιτροπής Ενοστάσεων στις περιπτώσεις δευτεροβάθμιας εξέτασης ενστάσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τη βασική απαίτηση των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Κανονισμών του 1954 μέχρι 2008 ότι «οι αιτητές, μαζί με την αίτησή τους για ηλεκτροδότηση των υποστατικών τους πρέπει να προσκομίσουν ΒΕΒΑΙΩΣΗ του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ότι θεωρούνται δικαιούχοι με βάση την ισχύουσα αγροτική πολιτική του πιο πάνω Υπουργείου», ο ρόλος του Τμήματος Γεωργίας είναι να αξιολογεί, σύμφωνα με τα κριτήρια που παρατίθενται στο Κεφάλαιο ΙΧ, τους αιτητές και να εκδίδει βεβαιώσεις στους δικαιούχους συμμετοχής στο Μέτρο εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία αξιολόγησης των αιτήσεων όπως αυτή επεξηγείται στο Κεφάλαιο ΧΙ.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή την 1.1.2014 και θα λήξει στις 31.12.2014.

(ς) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου είναι οι δαπάνες για ηλεκτροδότηση αγροτικών υποστατικών. Το ύψος στήριξης που θα παρέχεται έχει ως ακολούθως:

(i) Σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πρωτογενή παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων θα ισχύουν τα πιο κάτω:

1. για φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 40% του κόστους ηλεκτροδότησης·
2. για φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δραστηριοποιούνται ή/ και διαμένουν σε μειονεκτικές περιοχές θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 50% του κόστους ηλεκτροδότησης·
3. για νέους γεωργούς, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (11) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, θα ισχύει πρόσθετη επιδότηση μέχρι 10% του κόστους ηλεκτροδότησης, όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται εντός 5 ετών από την εγκατάστασή τους.

(ii) Σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη δευτερογενή παραγωγή (εμπορία και μεταποίηση) γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 40% του κόστους ηλεκτροδότησης.

⁸ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214 της 09.08.2008, σ. 3.

⁹ Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 18.7.2008, Αρ. 4292, σ. 2196

¹⁰ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 244 της 11.10.2004, σ. 2.

Το μέγιστο ποσό επιδότησης δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει τις 50.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

(ζ) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν επιτρέπει τη σωρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση ή ενίσχυση de minimis για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σωρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους Κανονισμούς 1857/2006 και 70/2001 (άρθρο 7 του Κανονισμού 800/2008 μετά την αντικατάσταση του Κανονισμού 70/2001 από τον εν λόγω Κανονισμό).

(η) Νομική βάση

(i) Για επενδύσεις σε μικρομεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων ως νομική βάση του Μέρου είναι το άρθρο 4 του Κανονισμού 1857/2006. Για επενδύσεις σε μικρομεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις δευτερογενούς (εμπορία και μεταποίηση) παραγωγής γεωργικών προϊόντων ως νομική βάση του Μέρου είναι το άρθρο 4 του Κανονισμού 70/2001, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού 1857/2006. Με βάση το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο οι υπό αναφορά επενδύσεις είναι συμβατές με το άρθρο 15 του Κανονισμού 800/2008 (Ενισχύσεις προς ΜΜΕ για επενδύσεις και απασχόληση), ο οποίος έχει αντικαταστήσει τον Κανονισμό 70/2001.

(ii) Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Κανονισμοί του 1954 μέχρι 2008 όπως αυτοί θα τροποποιηθούν.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»). Επίσης, το άρθρο 10 (1) του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 Α του Νόμου στον Έφορο για έγκριση. Το άρθρο 10 (3) του Νόμου απαγορεύει όπως τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου, εκτός εάν τούτο έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 10 απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

Σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, «επιχείρηση» είναι κάθε φορέας ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του¹¹. Με τη σειρά της η «οικονομική δραστηριότητα» είναι η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά¹².

Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

(i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση παρέχεται από την ΑΗΚ η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζει και παύει το Υπουργικό Συμβούλιο. Δεδομένου ότι η ΑΗΚ είναι επιχείρηση υπό την ιδιοκτησία και έλεγχο του δημοσίου σε συνδυασμό με το ότι το συγκεκριμένο Μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και με συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση, το Μέτρο καταλογίζεται στο δημόσιο και οι πόροι που θα διατεθούν καθίστανται καθαρά κρατικοί. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής το «ΔΕΚ»), κρατικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγηθούν όχι μόνο από το ίδιο το Κράτος αλλά και από επιχειρήσεις υπό τον έλεγχό του, αρκεί το συγκεκριμένο μέτρο να μπορεί να καταλογισθεί στο Κράτος¹³.

¹¹ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 23^{ης} Απριλίου 1991, C 41/90, (Hofner and Elsen), Συλλογή 1991.

¹² Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 18^{ης} Ιουνίου 1988 στην Υπόθεση C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1998.

¹³ Απόφαση ΔΕΚ της 16^{ης} Μαΐου 2002, C – 482/99 (Stardust Marine), Συλλογή 2002.

(ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στη δικαιούχο επιχείρηση σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο η αποδέκτρια επιχείρηση δε θα είχε λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Το εν λόγω Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή στον τομέα της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων καθότι τις απαλλάσσει από μέρος των δαπανών ηλεκτροδότησης που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένες να επωμισθούν οι ίδιες·

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και/ή στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων· άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·

(iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ή στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, τούτο είναι σε θέση να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις τιμές των προϊόντων και ως εκ τούτου να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(δ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό 1857/2006 και στον Κανονισμό 70/2001, όπως έχει αντικατασταθεί με τον Κανονισμό 800/2008. Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέρους βάσει των διατάξεων των εν λόγω Κανονισμών για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ.

A. Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006, οι ενισχύσεις «για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις εντός της Κοινότητας, με σκοπό την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 (νυν 107), παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 88 (νυν 108) παράγραφος 3 της συνθήκης υποχρέωση κοινοποίησης εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 10 του παρόντος άρθρου».

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 ορίζει ότι «η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- το 50% των επιλέξιμων επενδύσεων στις μειονεκτικές περιοχές·
- το 40% των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιοχές·
- το 60% των επιλέξιμων επενδύσεων σε μειονεκτικές περιοχές και το 50% στις άλλες περιοχές όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς εντός 5 ετών από την εγκατάστασή τους».

Οι εντάσεις ενίσχυσης που παρατίθενται στο Κεφάλαιο VIII παράγραφος (α) του Μέρους σχετικά με το ύψος της στήριξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ταυτίζονται πλήρως με αυτές της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006. Επίσης η παράγραφος 4 (α) του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006 αναφέρει ότι «οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν την κατασκευή, την αγορά ή τη βελτίωση ακινήτων». Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ηλεκτροδότηση των υποστατικών μιας μονάδας αποτελεί βελτίωση ακινήτου και επομένως εμπίπτει στις επιλέξιμες δαπάνες που προνοεί ο Κανονισμός 1857/2006. Ως εκ τούτου η προϋπόθεση της παραγράφου 4 (α) πληρούται.

Σύμφωνα με το Μέτρο το μέγιστο ποσό επιδότησης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα €50.000 ανά δικαιούχο και ως εκ τούτου δεν υπάρχει περίπτωση να ξεπεράσει τα όρια που θέτει η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006. Επίσης, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, σύμφωνα με το Μέτρο δε δύναται να είναι δικαιούχοι για συμμετοχή επιχειρήσεις που θεωρούνται «προβληματικές» κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όπως επίσης και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Κατά συνέπεια πληρούνται και οι προϋποθέσεις των παραγράφων 5 και 10 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006. Νοείται ότι ο όρος «επιχείρηση» περιλαμβάνει φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Τέλος, οι ενισχύσεις που θα χορηγηθούν στο πλαίσιο του Μέρους δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα γεωργικά προϊόντα και αφορούν όλους τους κλάδους της γεωργίας σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1857/2006.

Όπως συνάγεται από τα προεκτεθέντα, το μέρος του Μέρους που αφορά ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων είναι πλήρως συμβατό με τον Κανονισμό 1857/2006.

Β. Εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

Όσον αφορά τις δαπάνες για την ηλεκτροδότηση υποστατικών εμπορίας και μεταποίησης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων σχετικό είναι το άρθρο 15 του Κανονισμού 800/2008 (το οποίο έχει ίδιο περιεχόμενο με το άρθρο 4 του Κανονισμού 70/2001 όπως αυτό είχε τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού 1857/2006) και το οποίο αναφέρεται σε επενδύσεις. Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι «όταν η επένδυση αφορά στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων επενδύσεων σε όλες τις άλλες περιοχές». Σημειώνεται ότι στον όρο «όλες τις άλλες περιοχές» συμπεριλαμβάνονται όλες οι περιοχές οι οποίες είναι επιλέξιμες δυνάμει του Άρθρου 107 παράγραφος 3 (γ) της Συνθήκης ΕΚ και όλες οι άλλες περιοχές εκτός αυτών που αναφέρονται συγκεκριμένα στην παράγραφο 4 (α) – (γ) του ίδιου άρθρου που επιτρέπεται να λάβουν υψηλότερες εντάσεις· οι συγκεκριμένες αυτές περιοχές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου.

Οι δαπάνες για ηλεκτροδότηση υποστατικών αποτελούν «δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού» οι οποίες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες με βάση το άρθρο 15 (3) (α) του Κανονισμού 800/2008.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το μέρος του Μέτρου που αφορά ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία και μεταποίηση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων είναι πλήρως συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008.

Επιπλέον, σύμφωνα με το κοινοποιηθέν Μέτρο, δεν επιτρέπεται η σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση ή ενίσχυση de minimis για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους Κανονισμούς 1857/2006 και 70/2001. Η πρόνοια αυτή κρίνεται ότι ικανοποιεί το άρθρο 19 του Κανονισμού 1857/2006 και το άρθρο 7 του Κανονισμού 800/2008 (το οποίο έχει ίδιο περιεχόμενο με το άρθρο 8 του Κανονισμού 70/2001) τα οποία υπαγορεύουν τη σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ ή με άλλη κοινοτική χρηματοδότηση, σε σχέση με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους εν λόγω Κανονισμούς.

Όπως έχει προαναφερθεί, δικαίωμα συμμετοχής στο Μέτρο έχουν μόνο μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Νοείται ότι η αξιολόγηση από την καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία, δηλαδή το Τμήμα Γεωργίας, κατά πόσο μια επιχείρηση συνιστά μικρομεσαία επιχείρηση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Παράρτημα της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003¹⁴.

Σύμφωνα με την Αρμόδια Αρχή το Μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή την 1.1.2014 και θα λήξει στις 31.12.2014. Όσον αφορά τις ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων, ο Κανονισμός 1857/2006, βάσει του οποίου απαλλάσσονται οι εν λόγω ενισχύσεις σύμφωνα με τα πιο πάνω, προβλέπει ότι λήγει στις 31.12.2013 (δεύτερο εδάφιο παράγραφος 1 του άρθρου 23). Ωστόσο, στις 8.11.2013 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1114/2013 της Επιτροπής της 7^{ης} Νοεμβρίου 2013 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 όσον αφορά τη διάρκεια εφαρμογής του¹⁵ (εφεξής ο «Κανονισμός 1114/2013»), με βάση το άρθρο 1 του οποίου το ως άνω εδάφιο του άρθρου 23 του Κανονισμού 1857/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο κείμενο «Εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2007 έως τις 30 Ιουνίου 2014.». Ως εκ τούτου η διάρκεια ισχύος του Κανονισμού 1857/2006 έχει παραταθεί έως τις 30.6.2014. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 23 του Κανονισμού 1857/2006 ορίζεται ότι «Τα απαλλασσόμενα βάσει του παρόντος Κανονισμού καθεστώτα ενισχύσεων εξακολουθούν να απαλλάσσονται για περίοδο έξι μηνών μετά την ημερομηνία λήξης της ισχύος του παρόντος Κανονισμού». Με βάση την παράγραφο αυτή, το Μέτρο, κατά το μέρος που αφορά την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, θα μπορεί να εφαρμόζεται έως τις 31.12.2014.

Όσον αφορά τις ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, ο Κανονισμός 800/2008, βάσει του οποίου απαλλάσσονται οι εν λόγω ενισχύσεις (ο οποίος έχει αντικαταστήσει τον Κανονισμό 70/2001) λήγει στις 31.12.2013 (δεύτερο εδάφιο άρθρου 45 του Κανονισμού). Στην παράγραφο 3 του άρθρου 44 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπεται μεταβατική περίοδος έξι μηνών από το τέλος ισχύος του Κανονισμού κατά την οποία τα καθεστώτα ενισχύσεων που απαλλάσσονται βάσει αυτού θα διατηρήσουν την απαλλαγή τους. Με βάση την πρόνοια αυτή, το Μέτρο, κατά το μέρος που αφορά την εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, θα μπορεί να εφαρμόζεται έως τις 30.6.2014. Ωστόσο, η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει το άρθρο 45 του Κανονισμού 800/2008 ώστε να επεκτείνει την περίοδο ισχύος του έως τις 30.6.2013. Νοούμενου ότι η ρύθμιση αυτή τελικώς τεθεί σε ισχύ και ενόψει της μεταβατικής περιόδου της παραγράφου 3 του άρθρου 44 του ίδιου Κανονισμού, το Μέτρο, ως προς τις ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων θα είναι συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008 έως τις 31.12.2014.

¹⁴ ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36

¹⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 298 της 8.11.2013, σ. 34.

Υπό το φως των ως άνω προνοιών των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και 800/2008 το μέτρο μπορεί να εφαρμόζεται ως έχει έως τις 31.12.2014. Εάν απαιτηθεί τυχόν πρόωρη διακοπή ο Έφορος θα ειδοποιήσει εγκαίρως την Αρμόδια Αρχή.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1998, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 733/2013 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2013, και τους Κανονισμούς 1857/2006 (όπως έχει τροποποιηθεί από τον Κανονισμό 1114/2013) και 800/2008, υπό τις προπαρατεθείσες όμως επιφυλάξεις ως προς το κανονιστικό πλαίσιο που θα διέπει το μέτρο μετά τις 30.6.2014 στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων καθώς και τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, κρίνεται πως το κοινοποιηθέν Μέτρο, πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου, μπορεί να εγκριθεί.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Α. Το κοινοποιηθέν Μέτρο με τίτλο «Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ» συνιστά κρατική ενίσχυση καθότι πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΑΕΕ.

Β. Το Μέτρο είναι συμβατό με:

(α) τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 (νυν άρθρα 107 και 108) της Συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 (όπως έχει τροποποιηθεί εν σχέσει με την περίοδο ισχύος του από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1114/2013 της Επιτροπής της 7^{ης} Νοεμβρίου 2013 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 όσον αφορά τη διάρκεια εφαρμογής του), και

(β) τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 (νυν άρθρα 107 και 108) της Συνθήκης ΕΚ (Γενικός Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) (ο οποίος έχει αντικαταστήσει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 (νυν άρθρα 107 και 108) της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006),

και ως εκ τούτου εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου.

Γ. Νοείται ότι το Τμήμα Γεωργίας, οφείλει να εξετάζει ενδελεχώς το μέγεθος των επιχειρήσεων έτσι ώστε να βεβαιώνεται ότι εμπίπτουν στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που περιέχεται στο Παράρτημα της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003.

Δ. Σε περίπτωση που απαιτηθεί η πρόωρη διακοπή του Μέρου (εν όλω ή εν μέρει) ο Έφορος θα ενημερώσει την Αρμόδια Αρχή εγκαίρως.

Ε. Στο Μέτρο, όπου γίνονται αναφορές στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και στις πρόνοιες του, ως τη νομική βάση για την εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, οι εν λόγω αναφορές θα πρέπει να αντικατασταθούν από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 και τις πρόνοιες του ως αυτές έχουν εκτεθεί στην παρούσα Απόφαση μου στην αξιολόγηση του Μέρου.

ΣΤ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην ΑΗΚ.

(Ονούφριος Κουλλά)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων